

**Силабус
навчальної дисципліни**

«КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	IV МС 21
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра Хірургічних дисциплін і невідкладних станів
Викладач курсу	Завідувач кафедру: Похмурський В.В. Асистенти кафедри: Грицевич Н.Р., Шведа Ю.І
Контактна інформація викладача	e.mail: Похмурський В.В. v.pokhmursky@lma.edu.ua Грицевич Н.Р. n.hrytsevych@lma.edu.ua Шведа Ю.І yu.shveda@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 95 Модулів – 2 Рік підготовки – IV Семестр – VII, VIII Лекції – 12 год. Семінари (практичні заняття, лабораторні заняття) – 35 год. Самостійна робота – 48 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна <u>«Клінічне медсестринство в хірургії»</u> є нормативною дисципліною з спеціальності 223 Медсестринство. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам фахової перед вищої освіти необхідні знання для опанування дисципліною яка є важливим для майбутньої професійної медсестринської діяльності, оскільки дозволяє засвоїти студентами базові теоретичні та практичні знання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви хірургічних захворювань, сучасні методи діагностики, диференціальна діагностика захворювань, принципи лікування, профілактика, пропаганда здорового способу життя.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни <u>«Клінічне медсестринство в хірургії»</u> є підвищення професійних та наукових знань для виконання своїх

	<p>функцій в межах етично-правової бази, формування клінічного, критичного і системного мислення та використання інформаційних технологій і ресурсів.</p> <p>Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні причини, механізм розвитку хірургічних захворювань; – основні симптоми та синдроми різних хірургічних захворювань; – варіанти перебігу захворювань та диференціальну діагностику; – клінічні прояви ускладнень, що виникають при захворюваннях і тактику надання допомоги; – значення додаткових (лабораторних, інструментальних) методів обстеження; – сучасні принципи та методи лікування відповідно до клінічних протоколів; – форми та методи санітарно-освітньої роботи; – чинні накази МОЗ України; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – організувати і контролювати лікувально-охоронний та санітарно-протиепідемічний режим у структурних підрозділах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ); – проводити профілактику захворювань; – проводити клінічне обстеження пацієнтів (опитування, огляд, пальпацію, перкусію, аускультацію); – зіставляти клінічні прояви з результатами додаткових методів обстеження та виставляти попередній діагноз; – надавати екстрену допомогу при невідкладних станах; – асистувати лікареві під час виконання складних інструментальних обстежень та лікувальних процедур; – виконувати менш складні лікарські інструментальні обстеження; – навчати молодших спеціалістів (сестер медичних) навичкам догляду за пацієнтами; – контролювати реалізацію плану медсестринських втручань сестрою медичною відповідно до медсестринського процесу; – дотримуватися правил етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами, підлеглими, колегами, лікарями; – контролювати виконання молодшими спеціалістами чинних наказів МОЗ України; – контролювати дотримання правил техніки безпеки та охорони праці молодшими спеціалістами під час роботи.
<p>Програмні результати навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Вибрати найбільш доцільні навички (уміння), медичні засоби, втручання та дії для застосування у практичних ситуаціях. – Інтерпретувати основні положення філософії сестринської справи. – Застосувати знання української мови для усної комунікації та при веденні медичної/медсестринської та іншої ділової документації. – Застосувати комп'ютерні та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів діяльності. – Відтворити навчальний матеріал усно/письмово/при виконанні типових професійних задач в імітованих умовах. – Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді. – Застосовувати навички ефективної комунікації з пацієнтами, членами їх родини та іншими медичними працівниками в імітованих ситуаціях.

	<ul style="list-style-type: none"> – Інтерпретувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. – Провести оцінку стану здоров'я пацієнта при різних станах і захворюваннях у різні вікові періоди життя (включаючи процес вмирання). – Визначити проблеми пацієнта при різних станах і захворюваннях у різні вікові періоди життя (включаючи процес вмирання). – Розробити плани догляду при різних станах і захворюваннях у різні вікові періоди життя (включаючи процес вмирання). – Оцінити плани медсестринського догляду. – Коректувати плани медсестринського догляду. – Описати заходи, спрямовані на профілактику захворювань. – Розробляти плани навчання пацієнтів та членів їх родини. <p><i>Емоційна сфера</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Дотримуватися принципів професійної етики, толерантної та неосудливої поведінки. – Вибрати тактику спілкування з пацієнтами, членами їх родини та колегами, враховуючи соціальні, культурні, психологічні та релігійні відмінності в клінічних та імітованих ситуаціях. – Дотримуватися принципів загальнолюдської моралі та поваги до людської гідності. – Керуватись принципами екологічного виховання. <p><i>Психомоторна сфера</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Виконати план медсестринського догляду на фантомах і муляжах в імітованих та клінічних ситуаціях. – Демонструвати медсестринські процедури і маніпуляції відповідно до протоколів і алгоритмів на фантомах і муляжах. – Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності, техніки безпеки і охорони праці. – Демонструвати навички оцінки функціонального стану пацієнта, підготовки його до діагностичних досліджень та взяття матеріалу для лабораторних досліджень, в тому числі в імітованих ситуаціях, на фантомах і муляжах. – Демонструвати навички застосування фармакологічних засобів, в тому числі в імітованих ситуаціях, на фантомах і муляжах. – Практикувати безпечну поведінку щодо збереження здоров'я при виконанні медсестринських процедур і маніпуляцій, в тому числі в імітованих ситуаціях, на фантомах і муляжах. – Впровадити план навчання пацієнта та членів його родини.
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять</p>

маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Закрита і відкрита механічна травма. Термічна травма	2
2	Хірургічна інфекція	2
3	Ушкодження та захворювання голови, грудної клітки та її органів	2
4	Ушкодження та захворювання черевної стінки та органів черевної порожнини. Захворювання прямої кишки	2
5	Ушкодження та захворювання органів сечової і статеві систем. Ушкодження хребта, кісток тазу	2
6	Захворювання судин нижніх кінцівок	2
	Разом:	12

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Клінічне обстеження пацієнтів із закритими та відкритими механічними ушкодженнями, термічною травмою	4
2	Клінічне обстеження пацієнтів з хірургічною інфекцією	4
3	Клінічне обстеження пацієнтів з ушкодженнями та хірургічними захворюваннями голови та шиї	4
4	Клінічне обстеження пацієнтів з ушкодженнями та хірургічними захворюваннями грудної клітки та її органів	4
5	Клінічне обстеження пацієнтів з ушкодженнями та хірургічними захворюваннями органів черевної порожнини	4
6	Клінічне обстеження пацієнтів з ушкодженнями та хірургічними захворюваннями органів сечової і статеві систем	4
7	Клінічне обстеження пацієнтів з ушкодженнями та хірургічними захворюваннями хребта і кісток тазу	4
8	Клінічне обстеження пацієнтів з хірургічними захворюваннями судин нижніх кінцівок	4

9	Модульний контроль 1. Механічні та термічні ушкодження. Хірургічна інфекція. Спеціальна хірургія	3
	Разом:	35

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Хімічні та радіаційні опіки (підготувати мультимедійну презентацію)	3
2	Хірургічна ВІЛ-інфекція у дітей і дорослих (скласти конспект)	3
3	Хірургічний туберкульоз у дітей і дорослих (скласти конспект)	3
4	Вроджені вади обличчя (скласти таблицю – характеристику)	3
5	Пухлини голови (скласти конспект)	3
6	Вади розвитку шиї (підготувати мультимедійну презентацію)	3
7	Пухлини грудної залози (скласти таблицю диференційної діагностики)	3
8	Невідкладна допомога у випадку защемленої грижі (скласти алгоритм)	3
9	Невідкладна допомога у випадку відкритого ушкодження живота (скласти алгоритм)	3
10	Аномалії розвитку прямої кишки (скласти конспект)	3
11	Рак шлунку (скласти тези бесіди: профілактика раку шлунку)	3
12	Особливості перебігу гострого апендициту при атиповому розташуванні червоподібного відростка (скласти порівняльну таблицю)	3
13	Підготовка урологічних пацієнтів до інструментальних та лабораторних обстежень (скласти алгоритми підготовки)	3
14	Сечокам'яна хвороба (виписати рецепти препаратів, необхідних для надання допомоги під час приступу ниркової кольки)	3
15	Пухлини статевої системи у чоловіків(скласти таблицю – характеристику)	3
16	Підготовка до модульного контролю	3
	Разом:	48

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Желіба М. Д., Хіміч С. Д., Герич І. М. Загальна хірургія. - Київ : Медицина, 2018.
2. Лисенко Б.П., Шейко В.Д., Хіміч С.Д та ін. Хірургія: підручник: К.: ВСВ "Медицина", 2010.
3. Ахтемійчук Ю.Т., Вовк Ю.М., Дорошенко С.В. Оперативна хірургія. К.: ВСВ "Медицина", 2010.
4. Березницький Я. С, Вільцанюк О.А, Желіба М.Д. та ін. Хірургічні хвороби: - [Медицина](#), 2017.
5. Іфтодій А.Г., Пішак В.П. Хірургічні хвороби. Підручник: Частина 1: - Чернівці, 2007.
6. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / За ред. Ф.С. Глумчера. — К.: ВСВ «Медицина», 2010.
7. Антропова Т.О. Невідкладні стани в терапії. — К.: Медицина, 2007.
8. Інтенсивна терапія в педіатрії: навч. посібник. — К.: Медицина, 2008.
9. Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: ВСВ «Медицина», 2010.
10. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної

	<p>допомоги: навч. посібник / За ред. В.С.Тарасюка. — К.: ВСВ «Медицина», 2010.</p> <p>11. Назарова І.Б. Невідкладні стани в акушерстві. — К.: Медицина, 2006.</p> <p>12. Палій Л.В. Анестезіологія та інтенсивна терапія. — К.: Медицина, 2011.</p> <p>13. Палій Л.В. Основи реаніматології. — К.: Медицина, 2006.</p> <p>14. Поцюрко Р.І. Невідкладні стани в педіатрії. — К.: Медицина, 2006.</p> <p>15. Чепкий Л.П. Реаніматологія та інтенсивна терапія. — К.: Здоров'я, 1994.</p> <p>Додаткова:</p> <p>1. Гринчук Ф.Ю., Білоокий В.А., Полянський П.Г. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини: Букрек, 2012.</p> <p>2. Корік В.Є., Жидкова С.А. «Військово-польова хірургія: підручник»: Центр учбової літератури, 2018.</p> <p>3. Кондратенко П.Г., Бондарев В.І., Бондарев О.О., Васильєв Р.В. та ін. Хірургія (підручник): ВСВ «Медицина», 2009.</p> <p>4. Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2008. — 248 с.</p> <p>5. Ковальчук Л.Я., Гнатів В.В., Бех М.Д., Панасюк А.М. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія невідкладних станів. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.</p> <p>6. Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.</p>
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки за результатами практичної роботи, фронтального індивідуального опитування та тестового контролю.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться як:</p> <p>1. Семестровий екзамен у два етапи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестовий контроль: студенти розв'язують 100 тестів, кожен з яких оцінюється у 1 бал. Тести побудовані у вигляді ситуаційних задач з п'ятьма варіантами відповіді, з яких тільки одна відповідь є правильною; - усний екзамен: демонстрація практичних навичок, які вказані в екзаменаційному білеті. Питання в білеті оцінені таким чином, щоб максимальна оцінка, яку зможе отримати студент за правильні відповіді, становила 100 балів. <p>2. Підсумкової атестації здобувачів освіти, яка складається з двох етапів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перший - проводиться у формі стандартизованого тестового ліцензійного іспиту Крок М з дисциплін, що формують фахові компетентності. Його результати визначаються як «склав», «не склав»; - другий – практично орієнтований екзамен з дисциплін: медсестринство у внутрішній медицині; медсестринство в педіатрії; медсестринство в хірургії з курсом анестезіології та реаніматології з виставленням середньо-арифметичної оцінки за 100-бальною шкалою, за національною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно» та шкалою ЄКТС – А, В, С, D, Е. <p>У разі, якщо випускник не склав стандартизованого тестового ліцензійного іспиту Крок М, йому не видається диплом молодшого спеціаліста. Впродовж трьох років він може перескласти даний екзамен.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися</p>	<p>Під час навчального процесу будуть використовуватися методи: лекції, презентації, дискусії.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне</p>

під час викладання курсу навчальне середовище MOODLE, GoogleClassroom.
Лекції будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.
Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsAp (за вибором академічної групи).

Необхідне обладнання
У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або GoogleClassroom.
У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				
4	4	3	73	75	74	74	74	С	добре

T1 – Tn – теми занять до модульного контролю 1;
САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;
МК - модульний контроль;
МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Травми головного мозку. Види травм. Невідкладна допомога. Лікування.
2. Травми кісток черепа, їх види, невідкладна допомога та лікування.
3. Закрита травма грудної клітки. Невідкладна допомога. Лікування.
4. Відкрита травма грудної клітки. Проблеми пацієнтів та їх вирішення Невідкладна допомога. Лікування.
5. Травми хребта. Класифікація. Невідкладна допомога.
6. Травми кісток тазу. Невідкладна допомога.
7. Хірургічна інфекція. Класифікація. Місцеві та загальні прояви гнійної хірургічної інфекції.
8. Місцева гнійна хірургічна інфекція: флегмона, карбункул, лімфаденіт. Збудники. Сприятливі фактори.
9. Місцева гнійна хірургічна інфекція: фурункул, бешиха, гідраденіт. Збудники. Сприятливі фактори.

10. Остеомієліт. Класифікація. Методи діагностики та лікування.
11. Сепсис. Класифікація. Методи діагностики та лікування.
12. Анаеробна інфекція. Газова гангрена, її збудники. Форми газової гангрені.
13. Правець. Причини розвитку, сприятливі фактори.
14. Хірургічний туберкульоз. Класифікація. Фази перебігу.
15. Захворювання артерій нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз та облітеруючий ендартеріїт. Сприятливі фактори. Лікування та догляд.
16. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Сприятливі фактори.
17. Проривна виразка шлунка та дванадцятипалої кишки. Стадії розвитку.
18. Шлунково-кишкові кровотечі. Частота виникнення.
19. Травми живота.
20. Кили живота. Сприятливі фактори.
21. Кишкова непрохідність.
22. Гострий апендицит.
23. Гострий панкреатит. Сприятливі фактори. Класифікація.
24. Гострий холецистит.
25. Нирковокам'яна хвороба.
26. Захворювання передміхурової залози (аденома, простатит).
27. Запалення сечового міхура.
28. Випадіння прямої кишки.
29. Пухлини прямої кишки.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу